

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK – 30 HAZİRAN 2023

ARA DÖNEMİNE AİT

FAALİYET RAPORU

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.
1 Ocak – 30 Haziran 2023 Ara Dönemi
Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu

İÇİNDEKİLER

- 1. Genel Bilgiler**
- 2. Yönetim Organı Üyeleri ile Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar**
- 3. Araştırma ve Geliştirme Çalışmaları**
- 4. Faaliyetler ve Faaliyetlere İlişkin Önemli Gelişmeler**
- 5. Finansal Durum**
- 6. Riskler ve Yönetim Organının Değerlendirmesi**
- 7. Diğer Hususlar**
- 8. Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik İlkelerine Uyum**

1. Genel Bilgiler

Ticaret Unvanı	: Hacı Ömer Sabancı Holding Anonim Şirketi
Ticaret Sicil Memurluğu	: İstanbul
Ticaret Sicil Numarası	: 127350
Mersis No	: 0454001967900016
Vergi Dairesi	: Büyük Mükellefler
Vergi Numarası	: 4540019679
Merkez Adresi	: Sabancı Center 34330 4. Levent, İstanbul, Türkiye
İnternet Sitesi	: www.sabanci.com

a) Faaliyet Konusu

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. ("Sabancı Holding") 1967 yılında kurulmuş olup, ana faaliyet konusu ağırlıklı olarak finans, üretim ve ticaret gibi endüstri kollarında faaliyet gösteren şirketlerin idare ve koordinasyonunu sağlamaktır.

Sabancı Holding Türkiye’de tescil edilmiş olup Türkiye’nin en büyük şirketler topluluklarından biri olan Sabancı Topluluğu’na bağlı şirketleri temsil eden çatı şirkettir. Bağlı şirketleri stratejik bir portföy yönetimi yaklaşımı ve üst düzey kurumsal yönetim anlayışı ile yöneten Sabancı Holding’in temel iş alanları; bankacılık, finansal hizmetler, enerji, sanayi, yapı malzemeleri, dijital teknolojiler ve perakendedir.

Sabancı Holding merkezi "Sabancı Center 34330 4. Levent, İstanbul, Türkiye" adresinde bulunmaktadır. Sabancı Holding ticaret sicil numarası 127350 ve internet sitesi adresi www.sabanci.com’dur. 30 Haziran 2023 tarihi itibarıyla çalışan personel sayısı 63.476’dır (31 Aralık 2022: 67.375).

b) Sermaye ve Ortaklık Yapısı

Sermaye Piyasası Mevzuatına göre kayıtlı sermaye sistemini benimsemiş olan Sabancı Holding’in tescil edilmiş 3.000.000.000 TL tutarındaki kayıtlı sermaye tavanı içerisinde çıkarılmış sermayesi 2.040.403.931 TL’dir. Bu sermaye her biri 1 Kuruş nominal değere sahip toplam 204.040.393.100 (31 Aralık 2022: 204.040.393.100) adet nama yazılı paydan oluşmaktadır. Sermayeyi temsil eden paylar arasında herhangi bir grup ayrımı bulunmamaktadır.

30 Haziran 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Sabancı Holding’in çıkarılmış sermayesi ve bu sermayenin pay sahipleri arasındaki dağılımı aşağıdaki gibidir:

Hissedarlar:	Pay (%)	30 Haziran 2023 (Bin TL)	Pay (%)	31 Aralık 2022 (Bin TL)
Sakıp Sabancı Holding A.Ş.	14,07	287.100	14,07	287.100
Serra Sabancı	7,22	147.371	7,22	147.371
Suzan Sabancı Dinçer	6,94	141.567	6,94	141.567
Çiğdem Sabancı Bilen	6,94	141.567	6,94	141.567
Diğer	64,83	1.322.799	64,83	1.322.799
Sermaye	100,00	2.040.404	100,00	2.040.404
Geri Alınmış Paylar(*)		(60.053)		(37.066)

(*) Şirket Yönetim Kurulu tarafından 9 Kasım 2021 tarihli toplantı ile SAHOL pay piyasasında sağlıklı fiyat oluşumunun desteklenmesi, böylelikle SAHOL paylarının makul değerine kavuşturularak net aktif değer iskontosunun azaltılması, pay sahiplerine daha cazip uzun vadeli bir yatırım imkanı sunulması amacıyla; Sermaye Piyasası Kurulu’nun II-22.1 sayılı Geri Alınan Paylar Tebliği ile konuya ilişkin 21.07.2016 ve 25.07.2016 tarihli duyuruları çerçevesinde pay geri alımı yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar kapsamında 30 Haziran 2023 tarihi itibarıyla eşleşen emirler dikkate alındığında, Şirket

sermayesinin %2,94'üne denk gelen toplam 60.052.802 TL (31 Aralık 2022: 37.066.451 TL) nominal değerli pay geri alınmıştır.

c) Yönetim Kurulu ve Üst Düzey Yöneticiler

Sabancı Holding Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Mevzuatı gereği 3'ü bağımsız olmak üzere toplam 9 üyeden oluşmaktadır.

Yönetim Kurulu:

- **Güler SABANCI** – Başkan
- **Erol SABANCI** – Başkan Vekili
- **Elçin Melisa SABANCI TAPAN** – Üye (*)
- **Serra SABANCI** – Üye
- **Suzan SABANCI DİNÇER** – Üye
- **Cenk ALPER** – Üye ve CEO
- **Hayri ÇULHACI** – Üye (Bağımsız)
- **Hüseyin GELİS** – Üye (Bağımsız) (*)
- **Mehmet KAHYA** – Üye (Bağımsız)

(*) 30 Mart 2023 tarihli genel kurul toplantısında göreve başlamıştır.

Sabancı Holding Yönetim Kurulu Üyeleri, 30 Mart 2023 tarihinde gerçekleşen 2022 yıl Olağan Genel Kurul toplantısında, 2024 yılında düzenlenecek 2023 yılı Olağan Genel Kurul toplantısına kadar görev yapmak üzere 1 yıl süreyle seçilmişlerdir. Yapılan seçim sonucu Şirket'in bir önceki yönetim kurulu üyelerinden Sakıp Sabancı Holding A.Ş. ve Ahmet ERDEM'in görev süreleri anılan tarih itibarıyla sona ermiştir.

Sabancı Ailesi tarafından kontrol edilen Sabancı Holding'in icra faaliyetleri, Yönetim Kurulu'na bağlı olarak CEO, Finans Grup Başkanı (CFO), Sektör Grup Başkanları ile Strateji ve İş Geliştirme Grup Başkanı ve İnsan Kaynakları ve Sürdürülebilirlik Grup Başkanı'ndan oluşan Yürütme Kurulu tarafından yürütülmektedir.

Yürütme Kurulu (CEO hariç alfabetik sıra ile):

- **Cenk ALPER** – CEO
- **Burak Turgut ORHUN** – Yapı Malzemeleri Grup Başkanı
- **Cevdet ALEMDAR** – Sanayi Grup Başkanı
- **Eyüp ENGİN** – Bankacılık Grup Başkanı
- **Fuat ÖKSÜZ** – Denetim Başkanı ve Genel Sekreter
- **Gökhan EYİĞÜN** – Strateji ve İş Geliştirme Grup Başkanı
- **Haluk DİNÇER** – Finansal Hizmetler Grup Başkanı
- **Kıvanç ZAİMLER** – Enerji Grup Başkanı
- **Max SPEUR** – Dijital Grup Başkanı (*)
- **Nusret Orhun KÖSTEM** – Finans Grup Başkanı
- **Şebnem ÖNDER** – Hukuk ve Uyum Bölüm Başkanı
- **Yeşim ÖZLALE ÖNEN** – İnsan Kaynakları ve Sürdürülebilirlik Grup Başkanı
- **Zeynep Pelin ERKIRALP** – Kurumsal Marka Yönetimi ve İletişim Bölüm Başkanı

(*) Topluluğun portföy yönetim stratejileri ve dijital işlerde büyüme planları doğrultusunda dönem içerisinde Dijital Grup Başkanlığı oluşturulmuştur.

Yürütme Kurulu, Sabancı Holding'in icra faaliyetlerini Bölüm Başkanı ve Direktör seviyelerindeki Üst Yönetim kadrosu ile yerine getirmektedir.

Üst Yönetim (alfabetik sıra ile):

- **Derya ÖZET YALGI** – Sürdürülebilirlik Direktörü
- **Devrim Mehmet BAYKENT** – Hazine ve Kurumsal Finansman Direktörü
- **Duygu KAYAN BULUT** – Marka İletişim Direktörü
- **Erdem ERDOĞAN** – Mali İşler ve Yatırımcı İlişkileri Direktörü
- **Erkan ŞAHİNLER** – Planlama, Raporlama ve Finansman Direktörü
- **Filiz KARAGÜL TÜZÜN** – Kurumsal İletişim Direktörü
- **İlker YILDIRIM** – Muhasebe Direktörü
- **Kerem TEZCAN** – Yatırımcı İlişkileri Direktörü
- **Murat GENÇER** – Risk Direktörü
- **Mustafa ÖZTURAN** – İnsan Kaynakları ve Çalışma İlişkileri Direktörü
- **Olca GÜRDAL** – Güvenlik Koordinatörü
- **Sarven PEŞTEMALCIGİL** – Strateji ve İş Geliştirme Direktörü
- **Seçkin YELMEN** – Strateji ve İş Geliştirme Direktörü
- **Seval KOR** – İnsan Kaynakları Direktörü
- **Şerafettin KARAKIŞ** – Mali İşler, Muhasebe ve Yatırımcı İlişkileri Bölüm Başkanı
- **Taner AYTAN** – Denetim Direktörü
- **Utku GÜLMEĐEN** – Strateji ve İş Geliştirme Direktörü
- **Yeliz ERİNÇKAN** – Strateji ve İş Geliştirme Direktörü

2. Yönetim Organı Üyeleri ile Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar

Üst Düzey Yöneticiler; Yönetim Kurulu Üyeleri, CEO, Genel Sekreter, Grup Başkanları, Bölüm Başkanları ve Birim Direktörleri olarak belirlenmiştir.

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar ücretler, ikramiyeler, sosyal güvenlik, sağlık sigortası, izin, takdir ikramiyesi ve teşvik primini içermektedir. İşten çıkarılma nedeniyle sağlanan faydalar emeklilik ve transfer sebebiyle işten çıkarılan üst düzey yöneticilere ödenen kıdem tazminatı ve izin ödemelerini içermektedir. Diğer uzun vadeli faydalar bireysel emeklilik sistemi ödemelerini içermektedir.

Holding'in 30 Haziran 2023 ve 2022 tarihlerinde sona eren ara hesap dönemlerinde üst düzey yöneticilerine sağladığı faydaların kırılımı aşağıdaki gibidir:

(Bin TL)	30 Haziran 2023	30 Haziran 2022
Üst düzey yöneticilere sağlanan kısa vadeli faydalar	164.999	76.907
İşten çıkarılma nedeniyle sağlanan faydalar	2.631	363
Diğer uzun vadeli faydalar	898	435
Toplam	168.528	77.705

3. Araştırma ve Geliştirme Giderleri

Sabancı Topluluğu şirketleri, faaliyet gösterdikleri sektörlerin gerektirdiği teknolojik gelişmeleri takip ederek rekabetçi konumlarını sürdürebilmek için araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmaktadır. Sabancı Holding'in 30 Haziran 2023 itibarıyla konsolide araştırma ve geliştirme giderleri 94.279 Bin TL (30 Haziran 2022: 38.879 Bin TL)'dir.

30 Haziran 2023 itibarıyla aktifleştirilen geliştirme faaliyet giderleri 268.779 Bin TL (31 Aralık 2022: 153.443 Bin TL)'dir.

4. Faaliyetler ve Faaliyetlere İlişkin Önemli Gelişmeler

a) Bağlı Ortaklıklar, İş Ortaklıkları ve İştirakler

Bağlı Ortaklıklar:

30 Haziran 2023 tarihi itibarıyla konsolide edilen Bağlı Ortaklıkların faaliyet konusu ve konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda Bağlı Ortaklıkların faaliyette bulunduğu endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

Bağlı Ortaklıklar	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Çalışan sayıları
Agesa Hayat ve Emeklilik A.Ş. ("Agesa")	BİST	Bireysel Emeklilik	Finansal Hizmetler	1.706
Akbank T.A.Ş. ("Akbank")	BİST	Bankacılık	Bankacılık	15.095
Aksigorta A.Ş. ("Aksigorta")	BİST	Sigorta	Finansal Hizmetler	714
Ankara Enternasyonel Otelcilik A.Ş. ("AEO")	-	Turizm	Diğer	1
Carrefoursa Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş. ("Carrefoursa")	BİST	Ticaret	Diğer	14.040
Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Çimsa")	BİST	Çimento	Yapı Malzemeleri	2.383
Dx Technology Services and Investment BV ("Dx BV")	-	Dijital Pazarlama	Dijital	523
Exsa Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş. ("Exsa")	-	Ticaret	Diğer	61
Kordsa Teknik Tekstil Anonim Şirketi ("Kordsa")	BİST	Lastik takviye	Sanayi	4.945
Sabancı Building Solutions ("SBS")	-	Çimento	Yapı Malzemeleri	195
Sabancı İklim Teknolojileri A.Ş. ("Sabancı İklim")	-	Enerji	Enerji	6
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. ("Teknosa")	BİST	Ticaret	Dijital	2824
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş. ("Tursa")	-	Turizm	Diğer	2

4. Faaliyetler ve Faaliyetlere İlişkin Önemli Gelişmeler (devamı)

a) Bağlı Ortaklıklar, İş Ortaklıkları ve İştirakler (devamı)

Bağlı Ortaklıklar (devamı):

Aşağıdaki tabloda 30 Haziran 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Bağlı Ortaklıklar, sahip olunan paylar ve etkin ortaklık oranları gösterilmiştir:

	30 Haziran 2023		31 Aralık 2022	
	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı pay	Etkin ortaklık payı (%)	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı pay	Etkin ortaklık payı (%)
Bağlı ortaklıklar	(%)	(%)	(%)	(%)
AEO	76,85	76,85	76,85	76,85
Agesa	40,13	40,13	40,00	40,00
Akbank	40,75	40,75	40,75	40,75
Aksigorta	36,00	36,00	36,00	36,00
Carrefoursa	57,12	57,12	57,12	57,12
SBS	100,00	83,24	100,00	83,24
Çimsa	63,52	58,10	63,52	58,10
Dx BV	100,00	100,00	100,00	100,00
Exsa	61,68	47,90	61,68	47,90
Kordsa	71,11	71,11	71,11	71,11
Sabancı İklim	100,00	100,00	100,00	100,00
Teknosa	50,00	50,00	50,00	50,00
Tursa	100,00	100,00	100,00	100,00

4. Faaliyetler ve Faaliyetlere İlişkin Önemli Gelişmeler (devamı)

a) Bağlı Ortaklıklar, İş Ortaklıkları ve İştirakler (devamı)

İş Ortaklıkları:

30 Haziran 2023 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilmiş olan İş Ortaklıklarının faaliyet konuları ve faaliyette bulundukları endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

İş Ortaklıkları	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Ortak girişimci	Çalışan sayıları
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Akçansa")	BİST	Çimento	Yapı Malzemeleri	Heidelberg	1.955
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Brisa")	BİST	Lastik üretimi ve ticareti	Sanayi	Bridgestone	3.203
Enerjisa Enerji A.Ş. ("Enerjisa Enerji")	BİST	Enerji dağıtım ve perakende	Enerji	E.ON SE	11.944
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. ("Enerjisa Üretim")	-	Enerji üretimi	Enerji	E.ON SE	1.567
Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Temsa Ulaşım Araçları")	-	Otomotiv	Diğer	Škoda a.s.	1.689

Aşağıdaki tabloda 30 Haziran 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihli İş Ortaklıklarında sahip olunan paylar ve etkin ortaklık oranları gösterilmiştir:

	30 Haziran 2023		31 Aralık 2022	
	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)
İş Ortaklıkları				
Akçansa	39,72	39,72	39,72	39,72
Brisa	43,63	43,63	43,63	43,63
Enerjisa Enerji	40,00	40,00	40,00	40,00
Enerjisa Üretim	50,00	50,00	50,00	50,00
Temsa Ulaşım Araçları	50,00	23,95	50,00	23,95

4. Faaliyetler ve Faaliyetlere İlişkin Önemli Gelişmeler (devamı)

b) Yatırım Harcamaları

30 Haziran 2023 tarihinde sona eren ara hesap dönemi itibarıyla Sabancı Holding'in kombine yatırım harcamaları 15.412.464 bin TL (30 Haziran 2022: 6.372.426 bin TL), konsolide yatırım harcamaları ise 7.633.394 bin TL (30 Haziran 2022: 2.792.377 bin TL)'dir.

c) Dönem İçi Gerçekleşen Önemli Gelişmeler

Kordsa'nın Endonezya operasyonlarında grup içi sinerji oluşturmak ve operasyonel verimliliği desteklemek amacıyla PT Indo Kordsa Polyester'in, Kordsa'nın bağlı ortaklığı PT Indo Kordsa tarafından devralınması işlemlerinin tamamlandığı 4 Ocak 2023 tarihli özel durum açıklaması ile duyurulmuştur.

Kordsa'nın Kuzey Amerika operasyonlarında grup içi sinerji oluşturmak ve operasyonel verimliliği desteklemek amacıyla 4 Ocak 2023 tarihinde Kordsa Inc.'in %100 bağlı ortaklıkları olan Axiom Materials Inc. ile Advanced Honeycomb Technologies Corp. şirketlerinin Axiom Materials Inc. bünyesinde devir yoluyla birleşme işlemleri tamamlanmıştır.

16 Ocak 2023 tarihinde Münih, Almanya merkezli Kordsa Advanced Materials GmbH şirketinin kuruluş işlemleri tamamlanmıştır.

Akbank paylarında sağlıklı fiyat oluşumu ve istikrarının desteklenmesi suretiyle pay sahiplerinin menfaatlerinin korunması amacıyla, Akbank tarafından 16 Şubat 2023 tarihinde 1 milyar TL bütçe ile çıkarılmış sermayesinin %1'ini temsil eden paylarının geri alımı için bir geri alım programı başlatılmıştır.

20 Şubat 2023 tarihinde JCR Eurasia tarafından yapılan kredi derecelendirme sonucunda Sabancı Holding'in uzun vadeli ulusal notu AAA(tr), kısa vadeli notu ise J1+(tr) ve not görünümü "stabil" olarak belirlenmiştir.

Topluluğun portföy yönetim stratejileri doğrultusunda, mevcut dijital işleri büyütmek ve bu alandaki yeni yatırımları ve girişimleri hızlandırmak amacıyla 8 Mart 2023 tarihinde Sabancı Holding Dijital Grup Başkanlığı oluşturulmuştur. Yeni yapıda Dx BV ve Teknosa, Dijital Grup Başkanlığı bünyesinde faaliyetlerine devam edecektir.

Brisa'nın Aksaray fabrikası için yatırım teşvik belgesi süre uzatım başvurusu 30 Mart 2023 tarihinde onaylanmıştır. Teşvik kapsamında Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği (7 yıl), Vergi İndirimi Oranı (%80), Yatırıma Katkı Oranı (%40), KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti ve Faiz Desteği unsurları bulunmaktadır.

10 Nisan 2023 tarihinde, Agesa'nın, çıkarılmış sermayesinin yaklaşık %10'unu temsil eden 18.000.000 Türk Lirası nominal değere sahip 1.800.000.000 adet paya kadar geri alım yapılmasına ve geri alım işlemi için ayrılan fonun 750.000.000 TL olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

Akbank'ın finansal teknoloji girişimlerine yatırım yapmak amacıyla,%100 oranında pay sahibi olduğu 30 milyon USD sermayeli Akbank Ventures BV unvanlı şirketin kuruluş işlemleri 11 Nisan 2023 itibarıyla tamamlanmış olup Hollanda Ticaret Odası'nca tescil edilmiştir. Ayrıca, Akbank Ventures BV'nin ödenmiş sermayesi 100 milyon USD'ye artırılarak 5 Temmuz 2023 tarihinde tescil edilmiştir.

Aksigorta'nın %100 bağlı ortaklığı Sabancı Ageas Sağlık Sigorta A.Ş.'nin 60.000.000 TL nominal değerli ödenmiş sermayesinin 40.000.000 TL nominal değerde nakden artırılarak 100.000.000 TL'ye çıkarılmasına 3 Mayıs 2023 tarihinde karar verilmiş olup, sermaye artırımında Aksigorta tarafından yeni pay alma hakları tamamen ve nakden kullanılmıştır.

Sabancı Topluluğu nezdinde kurumsal yönetim ve şeffaflık çalışmalarına katkı sağlamak ve Topluluğa ait çeşitli varlıkların Sabancı Holding bünyesinde doğrudan konsolide edilmesi suretiyle yönetsel etkinliği ve verimliliği artırmak amacıyla, Sabancı Holding tarafından bağlı ortaklığı Exsa'nın devralınması suretiyle Sabancı Holding bünyesinde birleşilmesine, birleşmeye taraf şirketlerin 24 Mayıs 2023 tarihli yönetim kurulu toplantılarında karar verilmiştir.

5. Finansal Durum

a) Finansal Göstergeler

Sabancı Holding'in konsolide finansal göstergeleri aşağıdaki gibidir:

Bin TL	30 Haziran 2023	30 Haziran 2022
Toplam Gelirler	164.016.610	89.710.669
Brüt Kar	67.342.025	42.393.364
Faaliyet Karı	49.444.338	35.061.639
Vergi Öncesi Kar	48.291.106	38.002.831
Vergiler	(8.217.112)	(7.928.232)
Net Dönem Karı	40.073.896	30.072.205
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	20.673.907	13.730.092
Ana Ortaklık Payları	19.399.989	16.342.113
Faaliyet Karlılığı	30,15%	39,08%
Net Dönem Karlılığı	24,43%	33,52%
	30 Haziran 2023	31 Aralık 2022
Toplam Varlıklar	1.662.438.203	1.245.929.927
Toplam Özkaynaklar	229.795.168	200.232.559
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	117.862.065	100.832.151

30 Haziran 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla net borç/yatırılan sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

Bin TL	30 Haziran 2023	31 Aralık 2022
Toplam borçlar	1.432.643.035	1.045.697.368
Nakit ve nakit benzerleri	117.324.599	64.878.197
Net borç	1.315.318.436	980.819.171
Özkaynak	229.795.168	200.232.559
Yatırılan sermaye(*)	1.545.113.604	1.181.051.730
Net borç/yatırılan sermaye oranı	85%	83%

(*) Yatırılan sermaye, özkaynak ve net borç toplamından oluşmaktadır.

b) Dönem içi Faaliyetlere İlişkin Değerlendirmeler

30 Haziran tarihinde sona eren ara dönem itibarıyla **Sabancı Holding'in** konsolide gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %83 artışla 164 milyar 017 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde Sabancı Holding, yıllık %41 artışla 49 milyar 444 milyon TL konsolide faaliyet karı ve yıllık %19 artışla 19 milyar 400 milyon TL konsolide net kar elde etmiştir.

Sabancı Holding'in toplam varlıkları 30 Haziran itibarıyla, 2022 sene sonuna göre %33 artışla, 1 trilyon 662 milyar TL, toplam konsolide ana ortaklığa ait özkaynakları ise %17 artışla 117 milyar 862 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

2023'ün ilk yarısında **Akbank** ekonomiye sağladığı kredi desteğini 782 milyar TL'si nakdi olmak üzere toplam 990 milyar TL seviyesine çıkarmıştır. Bankanın toplam mevduatı 1 trilyon 6 milyar TL'ye, aktifleri ise 1 trilyon 527 milyar TL'ye ulaşmıştır. %19,3 düzeyinde gerçekleşen güçlü sermaye yeterlilik oranı ile Banka, reel sektörün büyümesine ve gelişmesine destek olmayı sürdürmüştür. Akbank yılın ilk yarısında, 8 milyar 625 milyon TL konsolide net kar katkısı sağlamıştır.

Büyüyen, gelişen ve derinleşen Türkiye elektrik piyasasının öncü şirketi olan ve Türkiye'de her 4 kişiden 1'inin elektriğe erişimini sağlayan Sabancı Holding **Enerji Grubu**, perakende satış, dağıtım ve üretim iş alanlarında kesintisiz enerji arzı sağlamak için sürdürülebilirlik ve teknolojiyi odağına alan doğru yatırım ve finansman modelleri, iyi yönetim, verimlilik ve operasyonel mükemmellik ile başarılı bir performans göstererek sektör liderliğini sürdürmektedir. Üretim tarafında, düşen fiyat ve talebin etkisiyle doğalgaz ve linyitin karlılıktaki düşen etkisine karşın hidronun önemli katkısıyla artan faaliyet karı, dağıtım işinde operasyonel giderlerdeki etkin yönetimin, perakende tarafında ise satışlar ve tahsilatlarla elde edilen güçlü performans neticesinde Enerji Grubunun 2023 yılının ilk yarısında kombine faaliyet karı geçtiğimiz yıla göre %42 artmıştır.

Sanayi Grubu 2023'ün ilk yarısında lastik iş kolunda iç pazardaki artan talep ile satışlarda artış sağlamasına rağmen, lastik güçlendirme iş kolunda küresel boyutta bir yavaşlama görülmesi ve fiyat rekabetinin etkisiyle hacimlerde düşüş yaşamıştır. Hammadde maliyetlerindeki düşüş lastik güçlendirmedeki fiyat seviyesine yansımıştır. Bununla birlikte lastik iş kolunda ise etkili kanal ve ürün çeşitliliği yönetimi karlılığa pozitif yansımış ve Sanayi Grubunun kombine faaliyet karı geçtiğimiz yılın ilgili dönemine göre %7 artışla paralellik göstermiştir. Sanayi Grubu, sürdürülebilirlik odağı, inovasyonun ticarileştirilmesi, ileri veri analizi ve sahada etkin dijitalleşme ve mobilite çözümleri, etkili ve çevik maliyet ve tedarik zinciri yönetimi ile bulundukları sektörlerde ülkemize liderlik edecek başarılı uygulamalar gerçekleştirmeye devam etmektedir.

Yapı Malzemeleri Grubu'nun Türkiye'de faaliyet gösterdiği bölgelerin iç talebindeki güçlü artış, satış kanallarının optimizasyonu, operasyonel verimlilik, enerji verimliliği ve alternatif yakıt kullanımındaki artışın katkısıyla kombine faaliyet karı geçtiğimiz yılın ilgili dönemine göre %148 artış göstermiştir. Yapı Malzemeleri Grubu olarak yatırımlarımızı ve odağımızı sürdürülebilirliğe, katma değerli ve yenilikçi ürünler geliştirmeye ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönlendirmeye devam etmekteyiz.

Finansal Hizmetler Grubu, hayat dışında motor-dışı ürün grubundaki özellikle kurumsal kanaldaki güçlü performans ve yüksek finansal gelirin etkisiyle, hayatta ise geri ödemeli hayat, BES ve birikimli hayat ürünlerinin teknik kardaki artan katkısıyla faaliyet karlılığında güçlü performans elde edilmiştir. Finansal Hizmetler Grubu, müşteri odaklı yaklaşımlarla, dijitalleşme, inovasyon, analitik ve yapay zekâ gibi yeni nesil teknolojilerin geliştirilmesine yönelik çalışmalarına devam etmektedir.

Teknoloji perakendeciliğinde artan talep ve Pazar payı kazanımı ile, siber güvenlik ve dijital pazarlama alanında ise bulut teknolojileri ve ileri analitik alanındaki artan satışlarıyla kombine gelirleri geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %22 artmıştır. **Dijital Grup Başkanlığı**, Sabancı Topluluğu'nun portföy yönetim stratejileri doğrultusunda, mevcut dijital işleri büyümeye ve bu alandaki yeni yatırımları ve girişimleri hızlandırmaya yönelik faaliyetlerine devam etmektedir.

c) Kar Dağıtım Politikası

Sabancı Holding kâr dağıtım politikası, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve esas sözleşme hükümleri dikkate alınarak hesaplanan dağıtılabilir dönem kârının %5'inden az olmamak üzere dağıtılabilir dönem karının %20'sine kadar nakit ve/veya bedelsiz pay şeklinde kâr payı dağıtılması esasına dayanır. Bu politikanın uygulaması, Sabancı Holding'in orta ve uzun vadeli stratejileri ile ulusal ve küresel ekonomik şartlar doğrultusunda Genel Kurul tarafından belirlenir.

Kâr payları, mevcut payların tamamına, bunların ihraç ve iktisap tarihlerine bakılmaksızın eşit olarak, yasal süreler içerisinde Genel Kurul onayını takiben Genel Kurul'un tespit ettiği tarihte pay sahiplerine dağıtılacaktır. Kâr dağıtım politikasında kâr payı avansı dağıtım uygulaması bulunmamaktadır.

Genel Kurul, net kârın bir kısmını veya tamamını olağanüstü yedek akçeye nakledebilir. Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. Yönetim Kurulu'nun, Genel Kurul'a kârın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde, bu durumun nedenleri ile dağıtılmayan kârın kullanım şekline ilişkin olarak Genel Kurul Toplantısı'nda pay sahiplerine bilgi verilir.

Konuyla ilgili düzenlemeler Sabancı Holding esas sözleşmesinin 35'inci maddesinde ve kâr dağıtım politikasında yer almaktadır. Esas sözleşme ve politika metnine www.yatirimciiliskileri.sabanci.com adresinden erişilebilmektedir.

6. Riskler ve Yönetim Organının Değerlendirmesi

Riskin Erken Saptanması Komitesi, Sabancı Holding'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek stratejik, operasyonel, finansal, uyum ve sair her türlü riskin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla faaliyet göstermektedir.

Riskin Erken Saptanması Komitesi 1 Ocak – 30 Haziran 2023 döneminde 2 kere toplanmış olup, Sabancı Holding ve bağlı ortaklıklarının önceliklendirilmiş riskleri, topluluk konsolide risk özet bilgilendirmesi, global riskler raporu ve tolerans ve kritik risk seviyeleri revizyonu hakkında görüşmüştür.

7. Diğer Hususlar

a) İşletmenin Gelişimi Hakkında Yapılan Öngörüler

Sabancı Holding, Bankacılık, Enerji, Perakende, Sanayi, Yapı Malzemeleri ve Finansal Hizmetler faaliyetlerinde yatırımlarına devam etmekte olup, bütün bu iş kollarında operasyonel iyileştirme veya büyümeye odaklı yeni yatırımlarını sürdürecektir şekilde planlamalarını yapmaktadır.

b) Personele Sağlanan Hak ve Menfaatler

Sabancı Holding bünyesinde çalışan personele 12 aylık maaş ve 4 aylık ikramiye ödenmektedir.

Sabancı Holding 1 Ocak – 30 Haziran 2023 ara hesap döneminde 11.799 Bin TL ödenek, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri ile aynı ve nakdi imkânlar sağlamıştır (1 Ocak-30 Haziran 2022:6.001 Bin TL).

c) Yıl İçinde Yapılan Bağışlar Hakkında Bilgiler

Sabancı Holding 1 Ocak – 30 Haziran 2023 ara hesap döneminde 13.957 Bin TL tutarında bağış yapmıştır.

d) Bilanço Tarihinden Sonra Meydana Gelen Olaylar

9 Kasım 2021 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından başlayan hisse geri alım programı 9 Kasım 2021 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından başlayan hisse geri alım programı kapsamında, 30 Haziran 2023 sonrası, rapor tarihi itibarıyla eşleşen emirler dikkate alındığında, Sabancı Holding sermayesinin %0,03'ünü temsil eden 525.000 TL nominal değerli pay, işlem maliyetleri dahil toplam 26.657.000 TL bedelle geri alınmıştır.

15 Temmuz 2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan, "6 Şubat 2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telafisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile kurumlar vergisi oranı %20'den %25'e (finansal kuruluşlar için %25'ten %30'a) çıkartılmış olup yeni oran 1 Ekim 2023 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannameler için geçerlidir. Grup, bu finansal raporun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgili kanunun konsolide finansal tablolara olası etkilerini değerlendirmeye devam etmektedir.

28 Temmuz 2023 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu toplantısında, Çimsa'nın 135.084.442 TL nominal değerli çıkarılmış sermayesinin, tamamı iç kaynaklardan karşılanmak suretiyle 810.506.652 TL nominal değerde ve %600 oranında bedelsiz artırılarak 945.591.094 TL'ye çıkarılmasına; iç kaynaklardan yapılacak 810.506.652 TL tutarındaki sermaye artırımının tamamının Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenen mali tablolardaki Diğer Sermaye Yedekleri hesabında yer alan gayrimenkul satış kazancı fonlarından, sermaye piyasası mevzuatına göre TMS/TFRS'ye uygun hazırlanan finansal tablolarda ise Geçmiş Yıllar Karları hesabından karşılanmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda, Çimsa tarafından 3 Ağustos 2023 tarihinde Sermaye Piyasası Kuruluna gerekli başvuru yapılmıştır.

8. Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik İlkelerine Uyum

a) Kurumsal Yönetim Yaklaşımı ve Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Durumu

Sabancı Topluluğu, kurumsal yönetimin Şeffaflık, Adillik, Sorumluluk ve Hesap Verebilirliğe dayalı 4 ana prensibine uymayı kendisine ilke edinmiş ve iyi kurumsal yönetim uygulamalarının, günümüz ekonomilerinde sürdürülebilir temelli bir büyüme için bir zorunluluk olduğunu idrak etmiştir.

Sabancı Topluluğu'nun ana ortaklığı olarak faaliyetlerini sürdüren ve payları Borsa İstanbul Yıldız Pazar'da işlem gören Sabancı Holding, yönetim yaklaşımını bu prensipleri merkezine alarak şekillendirmekte ve dünyadaki iyi uygulamaları rehber edinerek her yıl kurumsal yönetim uygulamalarını geliştirmektedir.

Sabancı Holding, ülkemizde kurumsal yönetim uygulamalarının düzenlenmesinden ve denetlenmesinden sorumlu düzenleyici kuruluş olan Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)'nın II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'ne (Tebliğ) ekli Kurumsal Yönetim İlkelerinde yer alan ve payları borsada işlem gören halka açık şirketler bakımından uygulanması zorunlu tutulan 24 adet ilkenin tamamına istisnasız uyum sağlamış vaziyettedir.

Diğer taraftan, 1 Ocak – 31 Aralık 2022 hesap döneminde Sabancı Holding'in Tebliğ gereği uyulması zorunlu olmayan 73 adet ilkenin 63'üne tam uyum durumu devam ederken; bunlardan 4'üne kısmi uyum sağlayabilmiş ve 2'sine ise hiç uyum sağlayamamıştır. Geriye kalan 4 ilkenin kapsamına giren işlemler 2022 yılında gerçekleşmemiş olduğundan, bu 4 ilkenin ilgisiz olduğu tespit edilmiş ve uyum durumu değerlendirilememiştir.

Böylelikle, Sabancı Holding'in 2022 yılında tabi olunan Kurumsal Yönetim İlkelerine uyum durumu %93,5 tam uyum ve %4,3 kısmi uyum olarak gerçekleşmişken uyumsuz olunan ilkelerin oranı yalnızca %2,2'dir. Sabancı Holding'in kurumsal yönetime verdiği değer ve önem sayesinde söz konusu ilkelere tam uyum sağlanmasına yönelik çalışmalar tüm hızıyla sürdürülmektedir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 10.01.2019 tarih ve 2/49 sayılı Kararı uyarınca hazırlanan ve Sabancı Holding Yönetim Kurulu tarafından onaylanan 2022 yılı hesap dönemine ilişkin [Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu](#) 1 Mart 2023 tarihinde Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP)'nda ilan edilmiş; öte yandan, Sabancı Holding'in kurumsal yönetim uyum durumuna ilişkin dönem içerisindeki gelişmeler ise KAP'ta [ilgili sekmede](#) güncelleme bildirimleri aracılığıyla açıklanmıştır.

2023 yılının ilk yarısında kurumsal yönetim ilkelerine uyum durumunda bir değişiklik gözlenmemiştir.

b) Sürdürülebilirlik Yaklaşımı ve Sürdürülebilirlik İlkelerine Uyum Durumu

Sabancı Holding, sosyal sorumluluklarına ve sürdürülebilirlik ilkelerine karşı duyarlı olup; çevreye, tüketiciye, kamu sağlığına ilişkin düzenlemeler ile etik kurallara uymaya azami gayreti göstermektedir. Şirket, uluslararası geçerliliğe sahip insan haklarına destek olur ve gereken saygıyı gösterir. Sabancı Holding, 2021 yılında çevresel ve toplumsal konular da dahil olmak üzere önceliklerini yeniden belirlemiş ve 2021 yılı faaliyet raporunda kamuoyuna açıklamıştır.

Sürdürülebilirliğe öncülük etmeyi stratejik odaklarından biri olarak ele alan Sabancı Holding, iklim aciliyetinin çözümü için öncü adımlar atmak, insan ve toplum odaklı pozitif etkisini artırmak ve sürdürülebilir iş modellerini teşvik etmek üzere üç ana başlık altında bu çalışmalarına hız vermiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nde yapmış olduğu 02.10.2020 tarihli değişiklik doğrultusunda hazırlanan Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi'ne %100 uyumu hedefleyen Sabancı Holding, geçmiş yıllarda Holding ve Topluluk şirketleri bünyesinde bu alanda yapmış olduğu çalışmalar neticesinde büyük oranda uyumu yakalamıştır. Bununla beraber, Sabancı Holding, başta pay sahipleri olmak üzere tüm menfaat sahiplerinin yararını gözeterek, 2023 yılında da söz konusu zorunlu ilkelere uyum durumunu iyileştirme çalışmalarına devam etmektedir.

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer alan Sabancı Holding, bu alana öncülük etme odağı çerçevesinde sorumlu yatırım alanında dünya genelinde en çok kullanılan derecelendirme kuruluşlarından biri olan MSCI tarafından verilen ESG derecelendirmesi notunu 2020 yılındaki B seviyesinden 2021 yılında BBB ve 2022 yılında ise A seviyesine yükseltmiştir. Çevresel performans açısından dünya genelinde referans alınan CDP İklim Değişikliği ve Su Güvenliği programlarında ise B notu alarak "Yönetim Seviyesi"nde yer almıştır. Bunun yanı sıra, cinsiyet veri raporlamasında şeffaflığı benimseyen, halka açık şirketlerin performansını izlemeyi amaçlayan Bloomberg Cinsiyet Eşitliği Endeksi'ne dahil olan 45 ülkedeki 484 şirketten biri olmuştur. Ayrıca Sabancı Holding, Borsa İstanbul Sürdürülebilirlik Endeksi'nin çözüm ortağı Refinitiv tarafından değerlendirilen küresel yatırım holding şirketleri içerisinde ilk 60'a girmeyi başarmıştır.

2022 yılında Sabancı Topluluğu, Tebliğ gereği uyulması zorunlu olmayan 57 adet ilkenin 55'ine tam uyum ve 1'ine kısmi uyum sağlamışken, geriye kalan 1 ilkenin ilgisiz olduğu değerlendirilmiştir. Sermaye Piyasası Kurulu'nun hazırlamış olduğu ve ilk olarak 2020 yılında uygulamaya alınan Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi ile birlikte ülkemizde de dünya standartlarında bir sürdürülebilirlik uyum standardı benimsenmiştir.

2022 yılı hesap döneminde Sabancı Topluluğu'nun SPK Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi'nde yer alan ilkelere uyum durumunu gösteren [Sürdürülebilirlik Uyum Raporu](#) 1 Mart 2023 tarihinde KAP'ta ilan edilmiştir.

2023 yılının ilk yarısında sürdürülebilirlik ilkelerine uyum durumunda bir değişiklik gözlenmemiştir. Diğer yandan, 2022 yılına ait [Sürdürülebilirlik Uyum Raporu](#) yenilenen formata uygun olarak 28 Temmuz 2023 tarihinde KAP'ta ilan edilmiştir.

c) Diğer Kurumsal Faaliyetler

Sabancı Holding 2022 Olağan Genel Kurul Toplantısı 30 Mart 2023 tarihinde yapılmıştır. Genel Kurul toplantısına ilişkin olarak kurumsal yönetim ilkelerine istinaden yapılması gereken tüm açıklamalar zamanında ve usulüne uygun olarak yapılmıştır. Genel Kurul toplantı sonucu 13 Nisan 2023 tarihinde tescil edilerek hukuken geçerli hale gelmiştir.

Genel Kurul'da 2022 yılı faaliyet sonuçları ve kar dağıtımı teklifi kabul edilmiş, kar dağıtımına 3 Nisan 2023 tarihinden itibaren başlanmasına karar verilmiş ve Sabancı Holding kâr dağıtım politikasına uygun olarak 2022 yılı net dönem kârı üzerinden hesaplanan dağıtılabilir dönem karı matrahının %8,1'i pay sahiplerine nakden dağıtılmıştır.

Kurumsal Yönetim, Atama ve Ücretlendirme Komitesi 1 Ocak – 30 Haziran 2023 döneminde 5 kere toplanmıştır. Komite, kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanması ve geliştirilmesi, yatırımcı ilişkileri faaliyetlerinin takibi, Yönetim Kurulu'nun çalışmalarında etkinlik ve verimlilik analizinin yapılması, Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilerin ücretlerinin belirlenmesi, Bağımsız Yönetim Kurulu üye adaylarının belirlenmesi vb. konularını görüşmekte ve kurumsal yönetim pratiklerine ilişkin iyileştirme önerilerini Yönetim Kurulu'na sunmaktadır.

Denetim Komitesi; Sabancı Holding'in muhasebe sistemi, finansal bilgilerinin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ile iç kontrol ve iç denetim sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapmaktadır. Bağımsız denetim kuruluşunun seçimi, bağımsız denetim sözleşmelerinin hazırlanarak bağımsız denetim sürecinin başlatılması ve bağımsız denetim kuruluşunun her aşamadaki çalışmaları denetimden sorumlu komitenin gözetiminde gerçekleştirilir.

Denetim Komitesi, 1 Ocak – 30 Haziran 2023 tarihleri arasında 2 defa toplanmıştır. Toplantılarda Sermaye Piyasası Kurulu’nun Denetim Komitesi’nin görevlerini belirlediği tebliğ çerçevesinde Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.’nin mali tabloları, ilgili tebliğ düzenlemeleri ve genel kabul görmüş denetim ilke, esas ve standartlarına uygun olarak incelenmiştir. Mali tabloların, şirketin aktifleri, pasifleri, finansal durumu ve kâr ve zararı ile ilgili gerçeği dürüst bir biçimde yansıttığı ve faaliyet raporunun işin gelişimi ve performansını ve şirketin finansal durumunu, karşı karşıya olduğu önemli riskler ve belirsizliklerle birlikte, dürüstçe yansıttığı tespit edilmiştir. Bu çerçevede ayrıca, Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.’nin muhasebe ve iç kontrol sistemi ile iç denetim ve bağımsız denetim süreçleri incelenmiş ve etkin şekilde çalıştıkları teyit edilmiştir. Şirket çalışanlarının, şirketin muhasebe ve bağımsız denetim konularındaki bildirimlerindeki gizlilik ilkesinin gözetilmesi hususunda; Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu Mevzuatlarına uygun olarak hareket edilmesi ilke olarak belirlenmiş ve gizlilik ilkesinin gözetilmesine gerekli özenin gösterildiği teyit edilmiştir. Şirket’in kamuya yaptığı önemli açıklamaların doğruluğu teyit edilmiştir. Yönetim Kurulu’na, yukarıda belirtilen konularda düzenli bilgilendirmeler yapılarak, güvence verilmiştir.

İç Kontrol Mekanizması, Sabancı Holding’in kurulduğu günden beri mevcuttur. İç Kontrol Mekanizması, Denetim Komitesi’nin ihdası ile beraber etkin bir şekilde Yönetim Kurulu tarafından kendilerine verilen görevleri, mevcut Denetim Komitesi İç Tüzüğü çerçevesinde yerine getirmektedir.

Son olarak, 2023 yılının ilk üç ayı itibarıyla Sabancı Holding’in mali durumunu ve faaliyetlerini etkileyebilecek büyüklükte Şirket aleyhine açılmış herhangi bir dava bulunmamaktadır. Ayrıca, mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeniyle Sabancı Holding tüzel kişiliği, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Şirket Yönetimi hakkında herhangi idari veya adli bir yaptırım ile karşılaşmamıştır.

9 Ağustos 2023
Cenk ALPER
Yönetim Kurulu Üyesi, CEO

Nusret Orhun KÖSTEM
Finans Grup Başkanı